

REKABET FORUMU

HUKUK-EKONOMİ-POLİTİKA

Haziran 2020, Sayı: 135

Rekabet Derneği, 20 Mayıs 2004 tarihinde kurulmuş bir sivil toplum örgütüdür. Derneğin amacı Türkiye’de rekabet ortamının ve rekabet kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaktır.

Bu dergide ileri sürülen görüşler yazarlarına ait olup Rekabet Derneği’ni bağlayıcı değildir.

Web: www.rekabetderneqi.org

REKABET İHLALLERİNİN ÖNLENMESİNDE YAPISAL TEDBİRLERİN ROLÜ VE GEREKLİLİĞİ

Prof. Dr. Erdal Türkkkan (erdalturkkan@hotmail.com)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun’un 9. Maddesinde bir değişiklik yapılarak Rekabet Kurumu’na rekabet ihlallerinin önlenmesinde yapısal tedbirlere başvurma yetkisi verilmiştir. Bugüne kadar bu yetkinin olmamasına rağmen birleşme ve devralmalarda özellikle de özelleştirme süreçlerinde yapısal tedbirlere baş vurulmuştur. Ancak bundan böyle bu yetkinin hakim durumun kötüye kullanımının ve kartelleşme ve paralel davranış ihlallerinin önlenmesinde de kullanılması söz konusudur. Bu yetki ve bizatihi yapısal tedbir kavramı pek çok açıdan sorgulanmaktadır. Bunlardan birincisi bu tedbirin mülkiyet hakkının özünü ihlal edip etmediğidir. İkincisi bu yetkinin özde bağımsızlığını kaybettiği düşünülen bir kurum tarafından kullanılmasının sakıncalı olup olmadığı da üzerinde önemle durulan bir sorudur. Üçüncü olarak yapısal tedbirlerin hangi koşullarda ne zaman ve ne şekilde uygulanacağı konusunda önemli belirsizliklerin olması da sorgulanmaktadır. Tüm bu sorulara cevap verilebilmesi için öncelikle yapısal tedbirler kavramına ve onun bir alternatifi olarak gösterilen davranışsal tedbirler kavramına açıklık getirilmesi gerekmektedir.

1)Yapısal ve Davranışsal Tedbirin Tanımı

1.1)Yapısal Tedbir

Yapısal tedbir kavramının genel kabul görmüş bir tanımı yok. Avrupa Birliği mevzuatında B(1/2003) yapısal tedbir “bir teşebbüsün yapısını değiştiren tedbir” olarak tanımlanmaktadır. Aslında teşebbüsün yapısını değiştiren tedbirler piyasanın yapısını da değiştirdiği için bu tanımı “bir teşebbüs ve ilgili piyasanın yapısını değiştiren tedbir” şeklinde ele almak mümkündür. Türkiye’de yapılan kanun değişikliğinde yapısal tedbir “teşebbüslerin belirli faaliyetlerini yahut ortaklık paylarını ya da mal varlıklarını devretmeleri şeklindeki tedbir” olarak tanımlanmaktadır. Bugüne kadar yapılan çeşitli tanımlardaki unsurları bir araya getirerek aşağıdaki tanımlamayı yapabiliriz:

“Yapısal tedbir, ilgili piyasaya rekabetçi bir yapı kazandırmak veya yasa ihlallerini engellemek amacıyla; bir teşebbüsün maddi ve gayri maddi mülkiyet haklarının firmalar arasında kısmen veya

tamamen yeniden dağıtımını eski ve yeni sahipler arasında sürekli bir ilişki yaratmaksızın gerçekleştirerek; söz konusu teşebbüsün rekabeti engelleme veya rekabet ihlali potansiyelini tek hamlede ve gerekli işleminin tamamlanmasından sonra monitoring gerektirmeyecek şekilde önleyen istisnai ve son çare niteliğinde tedbirlerdir”.

1.2) Davranışsal Tedbir

Davranışsal tedbir, belli bir teşebbüsü rekabeti ihlal etmeyecek ve veya belli bir performansı gerçekleştirecek şekilde davranmaya zorlayan, yerine getirilmesi veya kaçınılması gereken türden ve her halde izlemeye tabi olan tedbirlerdir.

Davranışsal tedbirler iki grupta toplanabilir:

A) Davranış (conduct) tedbirleri . Bazı örnekler: Üçüncü tarafa mal verme; üçüncü tarafa bazı ürünleri geliştirebilmeleri için gerekli bilgiyi verme; mal bağlamadan vazgeçme; fiyat ayrımcılığı yapmama ; bazı bilgileri firma dışında ve içinde paylaşmama gibi.

B) Performansı belirlemeye yönelik tedbirler. Bazı örnekler: Üretim düzeyi, ihracat artış oranı, yatırım miktarı, satış artışı, kalite iyileşmesi gibi.

1.3) Yapısal ve Davranışsal Tedbirlerin Farklı Bir Tanımı

Bize göre yapısal tedbir, belli bir teşebbüs ile belli bir piyasa arasında bu teşebbüsün inisiyatifi ile oluşan işbölümünün sınırlarının rekabet otoritesi tarafından ilgili piyasaya rekabetçi bir yapı kazandırmak veya rekabet ihlali potansiyelini engellemek amacıyla yeniden belirlenmesidir. Bu tanımda yapı değişmesi davranış değişmesini garanti eder.

Bu yaklaşım çerçevesinde bize göre davranışsal tedbir, bir teşebbüs ile piyasa arasındaki işbölümünü değiştirmeksizin, bu teşebbüsün piyasayı veya firma içindeki üretim kararlarını düzenleme yetkisinin sınırlandırılmasını ifade eder. Burada yapı değiştirilmeden doğrudan davranış değiştirilerek sonuca ulaşılmak istenmektedir.

Yukarıdaki tanımlar, üç temel regülatör olan piyasa, devlet ve teşebbüs arasında, kısmen devletin, kısmen, teşebbüslerin kısmen de görünmeyen el(piyasanın) belirlediği bir iş bölümünün olduğu¹ ve yapısal ve davranışsal tedbirlerin devletin bu işbölümünün belirlenmesinde veya işleyişinde bir inisiyatif almasını ifade ettiğini ima etmektedir.

2) Yapısal Tedbirleri Davranışsal Tedbirlerden Ayıran Özellikler

Yapısal tedbirlerin isabetli bir biçimde uygulanabilmesi açısından yapısal tedbirler ile davranışsal tedbirler arasındaki farklılıkların çok iyi bilinmesi önem taşıyan bir husustur. Bu açıdan aşağıdaki tespitleri yapmak mümkündür:

1) Yapısal tedbirler hem piyasalara rekabetçi bir yapı kazandırılması için hem de rekabet ihlallerini engellemek için kullanılabilir. Davranışsal tedbirler ancak rekabet ihlallerini önlemek amacıyla kullanılabilir.

2) Davranışsal tedbirler ilgili taraflar arasında süreklilik arz eden ilişki kurar, yapısal tedbir ise bir defaya mahsus bir ilişki yaratır.

3) Davranışsal tedbirler öngörülen sürekli ve kalıcı ilişkiler nedeniyle istismara elverişlidir, mutlaka monitoring (izleme) gerektirir; yapısal tedbirlerde böyle bir gereklilik yoktur.

¹ Erdal Türkan, (2001), Rekabet Teorisi ve Endüstri İktisadı, Turhan Kitabevi, Ankara.

4) Davranışsal tedbirlerde bir izleme maliyeti vardır. Yapısal tedbirlerde böyle bir maliyete katlanılmaz.

5) Hem yapısal tedbirlerin hem de davranışsal tedbirlerin bir sosyal faydası ve sosyal maliyeti vardır. Hiçbir tedbirin SF/SM oranı >1 garantisizdir.

6) Davranışsal tedbirler değişen koşullara göre zaman içinde mutlaka bir yenilenme gerektirir. Yapısal tedbirlerde revizyon gereği yoktur.

7) Davranışsal tedbirler firmanın hareket alanını (regülasyon alanını) detaylı bir biçimde sınırlandırır ve esnek değildir. Yapısal tedbir gelecek açısından detaylı ve genel esneklik sınırlaması getirmez.

8) Davranışsal tedbirler, teşebbüslerin yasayı ihlal etme eğilimlerini değiştirmez, devamlı farklı yollarla sonuca ulaşmayı deneyebilirler, yapısal tedbirler, doğrudan ihlal eğilimini ortadan kaldırır.

9) Davranışsal tedbirler çok geniş bir müdahale araçları setine sahiptir. Yapısal tedbirler seti daha sınırlıdır.

10) Yapısal tedbirler Avrupa Birliği mevzuatında (Madde 7 (1) (1/2003) istisnai ve son çare tedbirler olarak tanımlanmıştır. 4054 sayılı yasa değişikliğinde de benzer bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu çerçevede aynı sonuca ulaştıran davranışsal tedbirler daima tercih edilir. Ayrıca yapısal tedbirler ancak davranışsal tedbirler yetersiz kalırsa veya bunların yan etkileri çok ağır ise uygulanır.

11) Yapısal tedbirler ancak üç koşulun yerine getirilmesi durumunda uygulanır. Bu koşullar : Gereklilik, orantılılık, etkililiktir. Davranışsal tedbirler için bu koşullar farklı anlam ifade eder.

Yukarıda belirtilen özellikler Tablo 1 de özetlenmiştir.

Tablo:1) Yapısal ve Davranışsal Tedbirlerin Karşılaştırılması

YAPISAL TEDBİRLER	DAVRANIŞSAL TEDBİLER
Rekabetçi yapı kazandırır, Rekabet ihlallerini önler	Sadece rekabet ihlallerini önler
Taraflar arasında bir defaya mahsus ilişki kurar	Taraflar arasında süreklilik arz eden ilişki kurar
İstismara müsait değildir. İzlemeye gerek yoktur.	İstismara müsaittir mutlaka izleme gerektirir
İzleme maliyeti yoktur	İzleme maliyeti vardır.
Sosyal Fayda / Sosyal Maliyeti birden küçük olabilir. Karar ve uygulama ileri uzmanlık gerektirir	Sosyal Fayda / Sosyal maliyeti birden küçük olabilir. Karar ve uygulama uzmanlık gerektirir
Zaman içinde revizyon gereği yok	Zaman içinde revizyon gereği var

Basittir ek esneklik sınırlaması getirmez	Detaylıdır ve esnekliği önemli ölçüde sınırlandırır.
Rekabetçi yapı kazandırır, Rekabet ihlallerini önler	Sadece rekabet ihlallerini önler
Taraflar arasında bir defaya mahsus ilişki kurar	Taraflar arasında süreklilik arz eden ilişki kurar
Gereklilik , orantılılık , etkililik koşullarına uyularak uygulanabilir. Son çaredir	Bu tür koşullara tabi değildir.

3) Yapısal Tedbirlere Neden İstisnai Olarak Başvuruluyor?

Yapısal tedbirlerin son çare olarak uygulanması ilkesi genel kabul görmüş bir ilkedir. Prensipte olarak bu ilke Rekabet Yasasında yapılan değişiklikte de benimsenmiş görünmektedir. Bu açıdan Üç temel argüman önem kazanmaktadır.

3.1) Rekabet İhlallerini Önleme ve Caydırma Araçları: Yapısal Tedbirler Tek Seçenek Değil

Rekabet ihlallerinin caydırılması, önlenmesi ve daha rekabetçi piyasaların oluşturulması açısından altı tür aracın varlığından söz edilebilir. Bunlar:

1) Rekabet İhlallerini önleyecek (prevantif)tedbirler: Burada ihlal yapılmadan ilgili teşebbüslerin uyarılması söz konusudur. Bu tedbirin ihlali önleyici bir etkisi vardır. Bu etki sürekli ve kalıcı olmayabilir.

2) Rekabet otoritesinin verdiği ihlali durdurma ve taahhüt kararları: Bu tedbirin ihlali sonlandırıcı bir etkisi vardır.

3) Rekabet ihlallerine rekabet otoritesinin verdiği cezalar: Bu tedbirin caydırıcı bir etkisi söz konusudur.

4) Rekabet ihlalleri nedeniyle diğer mahkemelerin tüketiciler lehine ödenmesine hükmedeceği tazminatlar. Bu tazminatların da önemli bir caydırıcılık etkisi söz konusudur.

5) Rekabet otoritesinin empoze ettiği veya uygun gördüğü davranışsal tedbirler. Bu tedbirlerin sonlandırma ve önleme etkisi vardır.

6) Rekabet Otoritesinin empoze ettiği veya uygun gördüğü yapısal tedbirler. Bu tedbirin hem sonlandırma hem kalıcı olarak önleme ve hem de belli bir caydırma etkisi vardır. Diğer bir ifade yapısal tedbirler güçlü bir araç niteliğindedir ve Rekabet Otoritelerine verilen çok önemli bir yetkidir.

Bu tedbirler rekabet ihlallerinin önlenmesinde etkinliği itibariyle belli bir tedbirler hiyerarşisi olduğunu ima etmektedir. Bu hiyerarşiyi bir piramit yoluyla açıklamak mümkündür. (Aşağıdaki Şekil 1)

Şekil 1 Rekabet İhlallerini Sonlandırma Önleme Caydırma Araçları Piramidi

3.2)Yapısal tedbirler aleyhine çok ciddi argümanlar vardır

Yapısal tedbirler aleyhine ileri sürülen iki önemli argüman vardır. Bunlardan birincisi yapısal tedbirlerin esas itibariyle zoraki ve gönülsüz bir devir işlemi olmasıdır.

Yapısal tedbirler aleyhine ikinci ve esas önemli argüman yapısal tedbirlerin mülkiyet haklarının ciddi bir ihlali niteliği taşıdığıdır. Bu hukuki gerekçeye ilaveten mülkiyet hakkının ihlalinin yaratacağı sorunlara dikkat çeken ekonomik argümanlar da vardır. Ekonomik yaklaşıma göre mülkiyet hakkının korunması, geniş anlamda en önemli rekabet politikalarından birisidir. Yani mülkiyet hakkının ihlalinin rekabeti tahrip etmesi söz konusudur. Çünkü mülkiyet hakkı kazanma motivasyonu yaratma etkisine sahiptir. Aynı şekilde özel mülkiyetin risk almayı ölçülü kılma etkisi söz konusudur. Mülkiyet hakkı piyasaları oluşturma ve derinleştirme etkisi ile de önem kaanır. Nihayet mülkiyet hakkı rekabetin istenilir sonuçlarını güçlendirme etkisine sahiptir.

Yapısal tedbirlerin kötüye kullanıma ve yanlış değerlendirmeye açık olması da önemli bir aleyhte argüman niteliğindedir. Bu çerçevede özellikle Rekabet Kurumu bağımsız değilse, yapısal tedbirler siyasi amaçla kötüye kullanılabilir. Aynı şekilde rekabet otoritesi çok iyi uzmanlarla teçhiz edilmemiş ise yapısal tedbirlerin teknik olarak kötüye kullanılması mümkündür. Rekabet Kurumunu sıradan bir bürokratik kurum haline dönüştürme bu tehlikeyi çok önemli ölçüde arttıracaktır.

Rekabet yasasında devletin rekabete aykırı davranışlarını önleyecek bir hüküm olmaması, kötüye ve yanlış kullanım riskini artırır. Örneğin rekabetin tanımına, “devletin sadece piyasa yetersizliklerini gidermek amacıyla müdahale edebileceği bir yarıştır” ibaresi eklenirse, şüphesiz Kurum’un bu yetkiyi kötüye kullanması riski önemli ölçüde azalmış olacaktır. Diğer taraftan rekabet yasasında tanımlanan muafiyet rejiminde tüketici, refahına atıf yapıldığı halde üretici refahına atıf yapılmamış olması da yapısal tedbirlerin kötüye kullanımı veya yanlış kullanımı riskini arttıracaktır. Çünkü toplumsal refahın maksimizasyonu sadece tüketici artışının maksimizasyonu

ile değil, üretici artışının da maksimum yapmasını gerektirmektedir. Üretici artışının maksimum kılınması gereği de yapısal tedbirler konusunda Kurumu daha dikkatli davranmaya itecektir.

3.3)Yapısal Tedbirlerin Sakıncalarını Yumuşatan Argümanlar

İlk olarak mülkiyet devrine ödeme yapıldığı için bu işlemin mülkiyet hakkının özünün ihlaline yol açmayacağı dolayısıyla bu işlemin bir el koyma (müsadere) işlemi olmadığı argümanı önemlidir. İkinci olarak devir işlemlerinin piyasa pratiği ile uyumlu olduğu argümanı önem kazanmaktadır. Bu argümana göre mülkiyet devri piyasanın sık sık gördüğü, piyasa anlayışına aykırı olmayan bir pratiktir. Üçüncü lehte argüman yapısal tedbirlerin monitoring gerektirmemesi, dolayısıyla toplumsal maliyetinin nispeten düşük olmasıdır. Gerçekten yapısal tedbirler ile tek hamlede kalıcı sonuç alınması mümkün olmakta, işlem gerçekleştirildikten sonra herhangi bir işlem maliyeti gerektirecek girişim olmamaktadır. Yapısal tedbirler lehine dördüncü argüman firmanın yeni koşullara uyumu konusunda bir engel yaratmaması ve firmanın esnekliğini azaltmamasıdır.

4) Yapısal Tedbirlerin Uygulanması Koşulları:Yapısal Tedbirlerin Uygulanmasında Üç Filtre

Yapısal tedbirlerin istisnai ve son çare tedbirleri olması , bu tedbirlerin uygulanabilmesi için üç koşulun karşılanması gerektiği tezini ortaya çıkarmıştır. Bu koşullar : **Gereklilik, orantılılık , etkililik koşulu**

4.1)Gereklilik Koşulu: Yapısal tedbirler ne zaman gerekli olur?

Yapısal tedbirlerin ne zaman gerekli olduğunun kabul edilebilmesi için ilk koşul İhlalleri durdurmanın, cezalandırmanın ve tazminat ödemenin etkili ve caydırıcı olamamasıdır. İkinci olarak gereklilik koşulunun karşılanabilmesi için davranışsal tedbirlerin de yeterli olamaması, tekrar eden ve devamlılık kazanan ihlallerin söz konusu olması gerekir (Son çare koşulu).

4.2)Orantılılık Koşulu: Orantılılık Nedir ve Ne Zaman Orantısızlık Olabilir?

İlk olarak şayet bir teşebbüsün değiştirilmek istenen yapısı, kalıcı ve tekrar eden ihlaller yaratma açısından önemli bir risk oluşturuyorsa orantılılık ilkesine uyulmuş olacaktır. İkinci olarak yapısal tedbirin üreticiye verdiği zararın, ihlalin devamının tüketiciye verdiği zarardan fazla olmaması halinde orantılılık sağlanmış olacaktır. Üçüncü olarak da yapısal tedbirin yaratacağı hukuki güvensizlik ve mağduriyetin toplumsal refaha ve rekabet ortamına verdiği zararın yapılan veya yapılması muhtemel olan ihlalin toplumsal refaha ve rekabet ortamına verdiği zarardan fazla olmaması halinde orantılılık sağlanmış olacaktır. Bu koşullardan her birisi orantılılık için bir ölçü olarak kullanılabilir.

4.3)Aynı Derecede Etkililik (Effective) Koşulu: Aynı Derecede Etkililik Koşulu

Yapısal tedbir, ancak ihlali sona erdirecek aynı derecede etkili davranışsal tedbirin olmaması halinde veya ihlali sona erdirecek aynı derecede etkili davranışsal tedbirin ilgili teşebbüs açısından, yapısal tedbire göre daha külfetli ve kısıtlayıcı olması halinde uygulanır.

Yukarıda ifade edilen üç koşulu üç filtre olarak değerlendirmek mümkündür. Şekil 2 de bu koşullar şematik olarak gösterilmektedir. Bu üç filtrenin ardışık olarak kullanılması esastır.

Şekil 2)Yapısal Tedbirlerin Uygulanmasında Üç Filtre

5)Yapısal Tedbirler Tüm Rekabet İhlalleri ve Rekabetçi Olmayan Yapıların Düzeltilmesi İçin Aynı Derecede Etkili Midir?

Gerek AB mevzuatında gerekse Türkiye’de yapılan kanun değişikliğinde yapısal tedbirlerin hem anlaşma ve uyumlu eylemlerin engellenmesi, hem hakim durumun kötüye kullanımının engellenmesi, hem de birleşme ve devralmaların rekabeti bozucu etkiler yaratmaması amacıyla kullanılabileceği ifade edilmektedir.

Yapısal tedbirlerin birleşme ve devralmalarda, bu arada özelleştirme programlarında uygulanabileceği tartışmalı değildir. Birleşme ve devralmalar belli bir teşebbüs ile piyasa arasındaki işbölümünü rekabeti sınırlayacak şekilde değiştirme etkisine sahiptir. Bu çerçevede birleşme ve devralmanın rekabetçi bir yapıya imkân vermesi ve rekabeti azaltacak etkiler yapmaması açısından yapısal tedbirlerin yararlı olabileceği konusunda bir şüphe yoktur.

Buna karşılık, firma ile piyasa arasındaki geçmişte firmanın inisiyatifi ve piyasanın sunduğu fırsatlar çerçevesinde oluşan işbölümü hâkim durumun kötüye kullanımına elverişli ise ve davranışsal tedbirler bu kötüye kullanımı önleyemiyorsa yapısal tedbirlere başvurulabilir. Bu olasılık çok düşük değildir.

Belli bir piyasada mevcut olan teşebbüsler ile piyasa arasındaki geçmişte bu firmaların inisiyatifi ve piyasanın sunduğu fırsatlar çerçevesinde oluşan işbölümü anlaşma ve uyumlu eylemleri kolaylaştıracak nitelikte ise ve davranışsal tedbirler bu tür davranışları önleyemiyorsa da yapısal tedbirlere başvurulabilir. Ancak bu olasılık çok düşük görünmektedir.

6)Yapısal Tedbirlerin Alınmasında İlgili Teşebbüsün Rolü

Yukarıdaki analizler ışığında yapısal tedbirlerin alınmasında ilgili teşebbüslerin rolü büyük önem kazanmaktadır. Bu bağlamda AB de yapısal tedbirlerin uygulanmasında iki senaryo söz konusudur

- 1)Doğrudan Komisyon’un bu tedbirleri yasayı ihlal eden teşebbüslere empoze etmesi,

2) Komisyonun, ilk değerlendirmeyi yaptıktan sonra yasayı ihlal eden teşebbüslerin teklifi ettikleri tedbirleri kabul etmesi ve soruşturmayı kapatması.

Şüphesiz bu ikinci hal daha tercihe şayandır ve yapısal tedbirlerin pek çok sakıncasını giderme potansiyeline sahiptir. Türkiye uygulanmasında da yapısal tedbirlerin dizaynında firmaya söz hakkı tanınması bu hakkın modalitesinin açık bir biçimde belirlenmesi yararlı olacaktır.

SONUÇ

Sonuç itibarıyla Türkiye’de yapısal tedbirlerin kabul edilmesi ile ilgili olarak aşağıdaki tespitleri yapmak mümkündür.

İlk olarak Rekabet Kurumu’nun başlangıçtaki bağımsızlık statüsünü kaybetmesi nedeniyle verilen yapısal değişiklik yetkisinin kötüye kullanımı olasılığı vardır. Bu yetkinin varlığı bile bir baskı unsuru oluşturur.

İkinci olarak rekabet otoriteleri yasal tedbirleri kullanırken mülkiyet hakkının etkin korunmasının rekabet ortamına katkısının en etkili koruma tedbirlerinden daha önemli olduğunu gözden uzak tutmamalıdır.

Üçüncü olarak batmayacak kadar büyük teşebbüslerin oluşabildiği AB ve ABD de bu hükmün bulunmasının anlamlı ve gerekliliği, Türkiye gibi dar bir ilgili iç pazara göre yorum yapılan ülkeler için aynı değildir. Bu ülkelerde orantısız tedbirlere baş vurulması olasılığı oldukça yüksektir.

Dördüncü olarak bu maddenin uygulanması sürecinde siyasi iktidarın yürütme organlarının (Bakanlık) hiçbir şekilde dahil olmamalıdır. Çünkü bu durum talimatla siyasi amaçlı iş yapılacağı izlenimi yaratabilecektir.

Beşinci olarak bu maddenin Türkiye koşullarında varlığı sadece birleşme ve devralmalar için anlamlı görünmektedir. Diğer alanlarda bu maddenin uygulanmasından ısrarla kaçınılmalıdır.